

[Else Zeuthen.]

sprog, især engelsk, som i stadig højere grad vil blive nødvendig for, at borgerne kan følge med i verdensudviklingen og omgås fremmede nationer, efterhånden som vi bevæger os i retning af et verdenssamfund.

Man vil af dette forstå, at jeg, selvom jeg anerkender den rent menneskelige behandling af problemet i Askovudvalgets forslag, ser med den allerstørste betænkelighed på den samlede enhedsskole indtil det 14. år, fordi den væsentligt vil svække undervisningsmulighederne for en stor del af byernes ungdom.

Når det siges, at de bogligt bedre begavede skal hjælpe de tungere frem, må deraf næsten uundgåeligt følge, at de mindre lærenemme — med de store klasser, vi nødvendigvis i mange år fremover må vedblive at have — vil holde de mere lærenemme tilbage. Dette er for mig ved siden af fagindskrænkningen et argument mod Askovudvalgets forslag.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at en undervisning i fremmede sprog jo er mere givende, jo tidligere den begynder. Er man først blevet voksen, volder det så meget mere vanskelighed at indstille sin tunge til den fremmede lyd end i den egentlige barnealder. Bedst ville det være, om man kunne lege fremmede sprog ind i børn på et endnu tidligere tidspunkt, end det nu er foreslået.

Tilbage står så problemet, hvordan vi skal komme ud over den berettigede kritik, som rettes mod vor nuværende ordning, uden betænkeligt at ødelægge dens bedste form, eksamensmellemskolen. Her vil jeg allerførst slå fast, at jeg er tilhænger af indførelsen af et obligatorisk 8. skoleår, i det mindste i byerne. Jeg synes, at den højtærede undervisningsministers forslag sætter fingeren på det helt rigtige med hensyn til den eksamensfri mellemskoles svigten: at undervisningspligten først må ophøre med den fri mellemskoles afslutning. Uden at fortabe mig i enkeltheder vil jeg pege på nødvendigheden af en længere skolegang, hvis de stadigt stigende krav i det moderne samfund skal kunne opfyldes. Jeg synes, at de undervisningsplaner, der er fremlagt, rummer meget godt.

Med hensyn til landsbyskolen indrømmer jeg blankt nødvendigheden af store for-

bedringer, bl. a. udvidet adgang til 2- eller 3-årige kursus for dem, der ønsker at tage realeksamen, eventuelt studentereksamen; men jeg anerkender ikke nødvendigheden af at have samme skoleform på land og i by. Forholdene er så forskellige, at man meget vel kan have to forskellige ordninger, også således, at man holder sig til en 7-årig skolegang på landet. Når man fra landbefolkningens side siger, at ungdommen har bedst af ved det 14. år at komme ud i praktisk arbejde, er det muligvis rigtigt for landbrugets vedkommende, men behøver derfor ikke at være det for byerhvervenes, fordi man der ikke har samme muligheder for at skaffe gavnlige og udviklende beskæftigelse for så unge mennesker; lærepladserne står som bekendt først åbne for dem på et senere tidspunkt. Når så stor en del af ungdommen på landet søger til byprægede skoler, hænger det vel forøvrigt sammen med — det tror jeg ikke har været fremhævet før — den af økonomiske faktorer prægede vandring fra land til by, som ikke nødvendigvis behøver at være ved.

Hvad endelig angår frafaldet i eksamensmellemskolen, vil jeg gerne spørge de sagkyndige pædagoger, om dette ikke kan bedres ved en stærkere frasortering ved overgangen til denne skoleform. Her tænker jeg ikke på skærpede eksamenskrav, men på lærernes skøn og på de mere tidssvarende prøver, som vore pædagoger arbejder på at finde frem til. Endvidere vil jeg mene, at en demokratisering af uddannelsen kræver støtte til børn udover den skolepligtige alder, når dette er nødvendigt.

Jeg skal ellers ikke komme nærmere ind på enkeltheder i de foreliggende forslag; men der er en ting, jeg gerne vil fremhæve, fordi den har en vis principiel betydning. Det drejer sig om § 15 i ministerens forslag, hvori der står, at der skal indføres husgerning for piger og sløjd for drenge. Der bør vel stå, at der indføres husgerning og sløjd, således at det står frit for begge parter, hvad de vil vælge. Jeg henviser til bemærkningerne side 20, hvor der netop står:

„Det forudsættes, at der til alle linier bliver lige adgang for piger og drenge, således at der ikke kan oprettes nogen linie, hvortil kun enten piger eller drenge har adgang.“

Jeg kan heller ikke på nogen måde til-